

Frågvis doktor tog **priset**

Professor Andrej Tarkowski, Sahlgrenska universitetskliniken i Göteborg fick 2007 års Wyethpris på 400 000 kronor. Priset delades ut på Läkarestämman i Stockholm och är ett samarbete mellan Svensk Reumatologisk Förening (SRF) och läkemedelsföretaget Wyeth AB.

Han belönas för upptäckter av bakomliggande orsaker till ledinflammationer, framför allt dem som utlöses av infektion.

– Reumatologin har under de senaste 20 åren utvecklats från en relativt undanskymd specialitet till ett profil- och spetsområde i Sverige. Andrej Tarkowski har spelat en avgörande roll för denna utveckling, säger docent Tomas Bremell, ordförande i SRF.

– Under hela sin karriär som forskare har Andrej Tarkowski utmärkt sig som en mycket aktiv kliniker med huvudansvar för de svårast sjuka patienterna. Forskningen ligger helt i linje med Wyethprisets syfte: att belöna upptäckter som på

Andrej Tarkowski gladdes åt priset. Här tillsammans med Tomas Bremell, ordförande i SRF, och Karin Franck-Larsson, Medical adviser på Wyeth. Foto: Josefin Sunding.

olika sätt bidrar till bättre vård och behandling av patienter med reumatiska sjukdomar, säger Tomas Bremell.

Juryns motivering

Juryn består av en grupp internationellt välrenommerade professorer och forskare. Deras motivering lyder. "Vinnaren av Stora Wyethprisets 2007 har under många år av kliniskt tillämpad och framstående translationell forskning av typen "bench to bedside" framgångsrikt studerat de immunologiska mekanismerna bakom utveckling av autoimmun sjukdom. Forskningsområden som satt Göteborg på vetenskapliga världskartan är utvecklingen av en modell för infektiös artrit och studier av mekanismer bakom artrit. Det senaste arbetet som fått stor uppmärksamhet rör alkoholens effekter på artrit. Pristagaren har byggt upp en stor och internationellt slagkraftig forskningsverksamhet i Göteborg samtidigt som han är en mycket betydelsefull inspiratör,

handledare och utbildare inom svensk reumatologi.”

Varför – Det är frågan

Det som drev professor Andrej Tarkowski att börja forska var hans nyfikenhet och frågvishet. När han inte kunde finna svaret på frågor i böcker bestämde han sig för att ta reda på dem själv. Och på den vägen är det.

– Jag ville bli en duktig patientdoktor. Att det blev just reumatologin beror på att ämnet är både självständigt och spännande, säger Andrej Tarkowski.

– Under min specialistutbildning fångade immunologin mitt intresse. Jag ville försöka förstå sammanhang och hur behandlingsalternativ skulle kunna påverka de mekanismer i kroppen som ger sjukdom.

Så gick det till när doktorn som inte alls skulle börja forska gjorde det

Efter sin disputation gästforskade Andrej Tarkowski i USA och arbetade där tillsammans med ett tiotal andra forskare inom reumatologin.

– Bland det viktigaste jag lärde mig där, och som sedan har följt mig genom åren, är att det krävs bra frågeställningar för att få bra svar.

Ett problem som upptar en alldeles för stor del av forskarnas vardag är finansiering av sin egen och sina doktoranders arbete och löner. När Vetenskapsrådet gav ett fyraårigt anslag kunde han finna trygghet i en långsiktig planering och glädjas åt att se sina adepter utvecklas till fullfjädrade forskare. Därefter har forskningsresultaten och erfarenheten om hur och var det är möjligt att söka pengar underlättat finansieringen. I dag har laboratoriet i Göteborg en stor verksamhet med över 50 medarbetare. Hit kommer gästforskare från världens alla hörn.

Inspiratör

Andrej har alltid vid sidan av sin forskning arbetat kliniskt, och så vill han att det ska förbli.

– Det är skillnad mellan att forska och att arbeta kliniskt. Det kliniska arbetet är mindre lekfullt men lika viktigt. Mitt mål är att ta min forskning till den sjuka patienten.

För att det ska fungera anser han att det krävs ett gott samarbete mellan de två delarna, och att miljön måste vara god så att handledarna och alla medarbetare har en vardagskommunikation. Pengarna måste rinna in så att alla kan försörja sig och så måste det finnas spännande projekt.

– Att satsa på unga forskare är viktigt. Miljön måste vara tillåtande och främjande, de måste känna att de är värdefulla för kliniken. Konkurrens är också framåtdrivande, varje forskare vill vara bäst, säger professor Andrej Tarkowski.

Text: Yvonne Enman

Strax före tidningens pressläggning avled professor Andrej Tarkowski efter en tids sjukdom. En värdefull forskare, en ödmjuk person som vikt sitt liv åt insatser i den lilla människans tjänst har lämnat oss. Vi är väldigt många som kommer att sakna Andrej.

Reumatikerförbundets forskningsjournalist blev hedersmedlem

Tomas Bremell delade ut diplom till hedersmedlem Yvonne Enman.

På Läkarsammanslutningens årsmöte den 28 november i Stockholm hade SRF (Svensk Reumatologisk Förening) sitt årsmöte. I år valdes forskningsjournalist Yvonne Enman från Reumatikerförbundet till hedersmedlem.

Motiveringen som ordförande Tomas Bremell framförde var att hon är engagerad och positiv, och att hon skriver informativt, medryckande på ett populärvetenskapligt språk. Genom Reumatikertidningens forskningsbilagor ger hon en samlad bild av svensk reumatologisk forskning som är intressant läsning både för medlemmar, allmänhet och professionen.

Yvonne Enman är också en av redaktörerna för den svenska läroboken Reumatologi som gavs ut för några år sedan och nu boken Barnreumatologi som lanserades på Läkarsammanslutningens årsmöte. Hennes uppgift har huvudsakligen varit att hålla samman många författare och slutligen redigera fram en helhet för böckerna.

– Jag är mycket glad och överraskad. Det är en ära för mig att bli hedersmedlem i SRF. Jag blir alltid bemött med respekt från läkare, forskare och övrig vårdpersonal. Och jag har ett verkligen roligt arbete, säger Yvonne Enman.

Text: Praoelev Josefin Sunding